

La història d'amor més llarga de la meua vida va començar amb un casament per força. Eren els moments més crítics de la guerra del Vietnam, i se m'havia acabat la pròrroga per estudis. Estava desesperat. Volia evitar per tot i per totes que se m'endugueren al servei militar. No volia posar-me en perill, ni interrompre els plans personals que m'havia traçat.

Jo, en aquells moments, no tenia la inventiva d'un Bill Clinton, i no se m'acudia una altra manera d'escapo-

dir-me de la lleva. Vaig provar d'incorporar-me a la Guàrdia Nacional, des d'on sabia del cert que no m'enviarien a la guerra, però, com que tampoc no tenia els contactes d'un George W. Bush, no vaig poder passar per davant dels altres a la llista d'espera.

Vaig mantenir la mateixa actitud que Dick Cheney: jo era especial, tenia "unes altres prioritats". Vaig deixar que ho feren els altres.

El 1968, quan em va venir l'ordre de reclutament, vaig quedar, en certa manera, alleugerit. Malgrat que dubtava molt dels motius d'aquella guerra, em preocupava pensar com era que fins llavors m'havia escapolit del servei militar.

Els meus amics de l'institut ja eren allà. No hi eren, però, els amics de la universitat (és el mateix que passa avui dia). Però, en comptes d'incorporar-me a l'exèrcit, me'n vaig anar a la marina, l'últim lloc del món del qual pensava que formava part.

Malgrat tot, al capdavant, el sacrifici no va ser tan gran com em pensava. Vaig sobreviure aquell any de tinent d'infanteria al Vietnam. No em van ferir, ni vaig haver de lluitar anys i anys contra la síndrome de l'estrès posttraumàtic, com molts d'altres. L'únic preu que vaig haver de pagar, això sí, per aquella experiència, va ser una llarga crisi de culpabilitat de supervivent.

N'hi van haver d'altres que van patir molt més, especialment els que van haver de quedar-s'hi després que la guerra ja havia perdut qualsevol sentit per als combatents. M'agrada pensar que, malgrat que vaig ser-hi tan reticent, al capdavant vaig fer alguna cosa, un petit servei al meu país i a aquell meu amor perdurable, la marina nord-americana.

La sorpresa fou, però, que els marines encara em van fer més servei a mi que no jo a ells. Al llarg d'aquells tres anys, vaig aprendre més sobre normes, sobre compromisos i, encara que sembla mentida, també sobre l'amor, del que havia après en sis anys d'universitat.

També hi vaig aprendre que no tenia ni idea dels límits de l'ésser humà: quan ja estava exhaust de tant de travessar muntanyes a quaranta graus, amb una motxilla ben carregada a

"Amb molt poques excepcions, els únics homes i dones que hi ha a l'exèrcit dels EUA són o bé profundament patriotes o bé econòmicament necessitats. No sempre ha estat així"

l'esquena; quan la por se m'enduia tan fora de mi mateix que era incapaç de pensar en res que no fóra desertar; quan ja estava convençut que no podia fer ni una passa més, llavors m'adonava que encara era capaç de caminar quilòmetres i quilòmetres.

Vaig posar la vida en mans d'uns joves que mai no hauria conegut, en altres circumstàncies. La majoria havien deixat l'institut. Mai no he tornat a conèixer gent tan admirable.

Ara sóc pare d'un jove amb molt més caràcter que jo. Em vaig enrolar a la marina perquè m'hi van obligar. Ell, en canvi, s'hi va apuntar en acabar els estudis universitaris, perquè pensava que era un deure envers el seu país. Va inscriure's voluntari en una unitat d'elit que ja ha estat a l'Afganistan i a l'Iraq.

Quan veig les imatges dels americans en zones de guerra, pense en el meu fill i els seus amics, molts dels quals he arribat a conèixer i respectar profundament. Ara fa unes setmanes, quan vaig recollir l'exemplar diari de *The New York Times* que cada dia rep a casa i vaig llegir-hi que havien mort nou soldats, no vaig pensar en abstracte. Vaig pensar només en termes personals.

El problema és que ningú no m'ensenya imatges, ni em conta històries dels joves que, com jo, o com el mateix Dick Cheney, tenien "altres prioritats". Cap dels cervells civils de la guerra no tenen familiars immediats lluitant-hi (començant pel president Bush i acabant pels càrrecs més insignificants del Departament de Defensa).

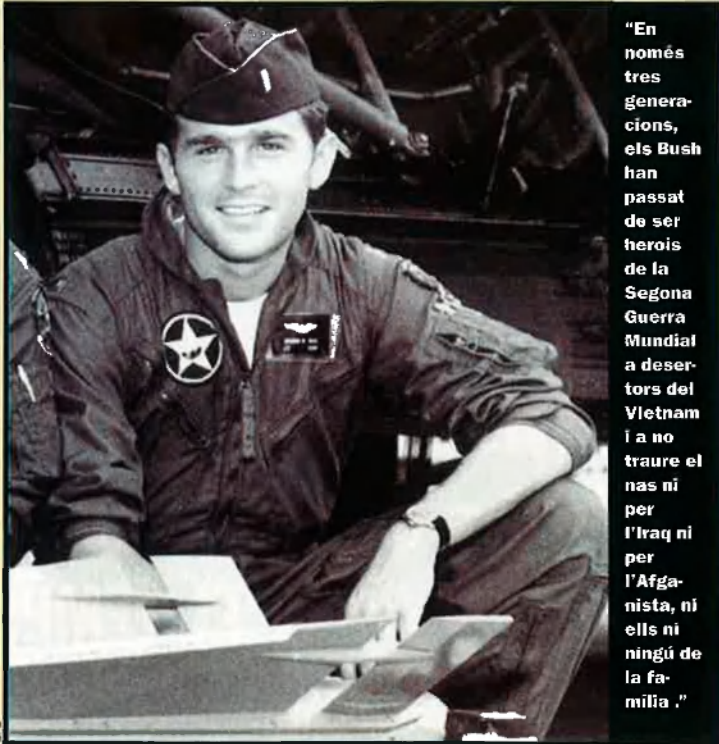
Només un dels 535 membres del Congrés nord-americà, el senador Tim Johnson, de Dakota del Sud, hi té un fill (i només una dotzena tenen fills o filles a l'exèrcit).

El funeral en memòria de Pat Tillman, l'estrella del futbol mort a l'Afganistan, és l'excepció que confirma la regla. Ha estat l'únic esportista professional que ha abandonat la vida privilegiada que duia per incorporar-se a files. Amb molt poques excepcions, els únics homes i dones que hi ha actualment a l'exèrcit són o bé profundament patriotes o bé econòmicament necessitats.

No sempre ha estat així. En altres guerres, els homes i les dones governants s'asseguraven que els membres de la seua família s'hi implicaren. De l'11-S ençà, la guerra contra el terrorisme s'ha comparat sovint amb el repte generacional de Pearl Harbor. Però, en aquell cas, als fills de Franklin D. Roosevelt els van faltar cames per allistar-se a l'exèrcit, després de l'atac. Tots dos gendres de Lyndon B. Johnson van servir el Vietnam.

No és tant una qüestió política: és més aviat una qüestió de privilegis. Els demòcrates tampoc no han estat a l'altura de les

nosaltres decidim

"En només tres generacions, els Bush han passat de ser herois de la Segona Guerra Mundial a desertors del Vietnam i a no traure el nas ni per l'Iraq ni per l'Afganista, ni ells ni ningú de la família."

circumstàncies, però, com a mínim, no mantenen una posició tan hipòcrita com els altres.

La història familiar del nostre president il·lustra molt bé el sentit de la responsabilitat que implicaven, en aquells temps, els privilegis socials. En només tres generacions, els Bush han passat de ser herois de la Segona Guerra Mundial a desertors del Vietnam, i, finalment, a no traure el nas ni per l'Iraq ni per l'Afganistan, ni ells ni cap membre de la família extensa.

Pat Tillman no tenia cap interès a excel·lir per fer el que tots els patriotes americans haurien de fer. El problema és que no ho fan.

Malgrat la insistència del president en el fet que la civilització mateixa està en perill, els privilegiats encara viuen amb l'esquena dreta. La guerra continua, però amb els Fills dels Altres. La guerra és un ens impersonal per a tots aquells als quals hauria de tocar de ple. Si els fills de les elits nacionals s'enfrontaren diàriament amb l'enemic sense armadures, en un cos a cos tràgic enmig d'una pluja de bombes, lluitant desesperadament en un entorn cada vegada més hostil, com a conseqüència de la incompetència dels líders civils, tots aquests problemes trobarien solucions ràpides.

Els homes i les dones en actiu, i els companys de la Guàrdia Nacional i de la Reserva, han vist com els polítics abusaven de la bona voluntat d'ells, i de les seues famílies, per sacrificar-se pel país. Milers de soldats, als quals havien promès un any de durs serveis, s'han adonat que era mentida.

Quan Eric Shinseki, cap d'estat major de l'exèrcit en aquells moments, va dir al president que per guanyar la guerra i la pau a l'Iraq caldrien centenars de milers de soldats, Bush el va fer fora. Per culpa d'aquestes, i de moltes altres decisions mal preses, podem perdre la guerra, i el meu estimat exèrcit està desmoralitzat.

No podem continuar abusant de l'exèrcit voluntari. Com garantirem un nivell adequat dels soldats, amb una diversitat de procedències socials? Com obligarem els privilegiats a implicar-s'hi? O, dit en altres paraules, com podem fer que els George W. Bush, Dick Cheney, Bill Clinton d'avui s'apunten a l'exèrcit, on el seu talent revitalitzaria el bon funcionament de les forces armades?

L'única solució és el reclutament obligatori. D'ençà del segle XIX, els EUA no han fet cap guerra de més d'una setmana amb un exèrcit tocompletament voluntari: no podem fer-ho ara. Un exèrcit d'aquest tipus no està fet per a conflictes prolongats.

Els arguments contra l'obligatorietat –que un exèrcit voluntari té més qualitat, i que les elits sempre troben la manera d'evadir-la– són falsos. Durant la Segona Guerra Mundial, vam lluitar amb un exèrcit reclutat obligatòriament contra els alemanys i els japonesos –dues de les màquines militars més potents de la història– i els vam guanyar.

Els problemes de l'exèrcit a la fi de la guerra del Vietnam no tenien res a veure amb la llei obligatòria: el que va passar és que els americans eren enviats a lluitar i a morir en una guerra que havia esdevingut un desastre.

Un dels pocs bons llegats del Vietnam és que, després de molts anys d'abusos, finalment vam aprendre a reclutar els soldats d'una manera justa. Era una loteria absolutament imparcial, sense pròrrogues, que garantia que les necessitats militars estaven cobertes pel nombre de soldats reclutats. Necessitem un sistema així, on la sort, i no els contactes ni les manipulacions enginyoses, determinen qui va a la guerra.

Si aquesta guerra, de debò, paga la pena, tots els americans hauríem d'acceptar-ne les càrregues. Si dones suport a la guerra, però assumeixes que hi han d'anar només Pat Tillman i els Fills dels Altres, llavors ets un hipòcrita. Si creus que no paga la pena de posar en perill la teua família, llavors és que la guerra no paga la pena. I punt.

El reclutament obligatori és el veritable test de suport públic a la gestió de la guerra que fa l'administració. Segurament, per això estan tan entestats a no recuperar aquell sistema.

*William Broyles Jr., editor i fundador de 'Texas Monthly',
fou guionista de pel·lícules com 'Nàufrago' (2001)
i 'Infiel' (2002)*

© The New York Times – EL TEMPS
Traducció: Maite Insa